



RADOVAN DÁVID

vzdělávací společnost

si dovoluje Vás pozvat na seminář

„Ochrana osobnosti nezletilého dítěte - *Dopady novely od 1. 1. 2026 na důstojnost, soukromí a práci s podobiznou v rodině, škole i službách*“

Akreditace Ministerstva práce a sociálních věcí

Akreditace Ministerstva vnitra České republiky

Termín a místo konání: 26. listopadu 2025 od 9:00 do 15:00

online

Lektor: JUDr. Ing. Radovan Dávid, Ph.D.

lektor na právnických fakultách (Brno a Bratislava), šestnáctiletá praxe asistenta soudce Ústavního soudu, člen Světové organizace pro rodinné právo, čestný člen Profesní komory sociálně-právní ochrany dětí, člen redakční rady Juridical Analytical Journal, autor desítek článků, monografií (mimo jiné učebnice rodinného práva a civilního práva procesního) a komentářů (mimo jiné k občanskému zákoníku, občanskému soudnímu řádu, zákonu o zvláštních řízeních soudních a exekutivnímu řádu)

Osobnost člověka, resp. i dítěte, je spojena jednak s jeho právní subjektivitou, jednak s demonstrativním výčtem základních práv, která jsou obecně nedotknutelná. Nezletilé dítě je v rovině osobnostních práv potenciálně ohroženo dvojím způsobem. V první řadě je pravděpodobné, že nezletilé dítě si nositelství a možnost výkonu svých osobnostních práv neuvědomuje a legitimně tento výkon očekává od zákonného zástupce, ve druhé řadě nelze vyloučit, že právě uvedené zastoupení se bude vyznačovat kolizí zájmů (se zákonným zástupcem). Nabízený vzdělávací program se proto soustředí nejen na vymezení výčtu základních osobnostních práv nezletilého dítěte, mimo jiné v duchu preambule Úmluvy o právech dítěte, ale rovněž na jejich efektivní ochranu.

Novela účinná od 1. 1. 2026 posiluje civilní ochranu důstojnosti dítěte: výslovně zakazuje tělesné tresty, působení duševního strádání a ponižující zacházení, zdůrazňuje srozumitelné zapojení dítěte do rozhodování o něm a vyžaduje přesnější, přezkoumatelné odůvodňování zásahů do soukromí, podoby a integrity. Prakticky to znamená kultivovat „každodenní práva“ dítěte v rodině, ve škole, ve zdravotnictví i on-line a sladit je s jasnými

procesními kroky, pokud dojde k porušení. Tato verze navazuje na původní kurz k osobnostním právům dítěte a rozpracovává jej do nové praxe po 1. 1. 2026

Na konci programu bude absolvent schopen:

- vyložit, co se po 1. 1. 2026 skutečně mění a co zůstává v jádru beze změny
- odlišit přípustné výchovné vedení od nepřípustného ponižování a zásahů do důstojnosti
- nastavit pravidla pro soukromí dítěte a přiměřené zásahy rodičů včetně digitálního prostředí
- rozhodnout, kdy a jak lze pořizovat a šířit podobizny a záznamy dítěte a kdy je to v rozporu s jeho zájmy
- posoudit souhlasy a vážný odpor dítěte u zásahů do tělesné a duševní integrity i mimo zdravotnictví
- chránit identitu dítěte (jméno, příjmení, pseudonym) a řešit konflikty o její užívání
- zvolit účinné prostředky ochrany: prevence, rychlá procesní obrana, satisfakce a náhrada újmy
- vést přezkoumatelnou dokumentaci a koordinovat postup OSPOD, školy, zdravotníků a soudu

Dotazy, na něž by měl být kurz především zaměřen, lze posílat na kontaktní e-mail radovandavid@radovandavid.cz.

Obsah kurzu:

1. Co se po 1. 1. 2026 mění a co ne

- Zákaz tělesných trestů, duševního strádání a ponižujícího zacházení jako jasná hranice výchovy
- Důraz na důstojnost dítěte, srozumitelnou participaci a přiměřené informování
- Procesní předpisy v jádru beze změn, roste nárok na kvalitu odůvodnění a dokumentace
- Praktický dopad na dohody v rodině, školní řády, interní směrnice služeb a formuláře souhlasů
- Přechodná situace: jak kultivovaně přenastavit existující rozhodnutí a praxi
- Co budou soudy a odvolací orgány po 1. 1. 2026 pečlivěji přezkoumávat
- Jak zapsat „test proporcionality“ u zásahů do osobnosti dítěte

2. Důstojnost dítěte a zákaz ponižování v každodenní praxi

- Jak poznat nepřípustné ponižující chování v rodině, škole, sportu a službách
- Rozhovor s pečující osobou o změně výchovných vzorců bez eskalace konfliktu
- Výchovná opatření, která posilují kompetence dítěte místo trestání
- Jak popsat intenzitu zásahu a jeho dopady bez zlehčování i bez nadsázky
- Prevence sekundární újmy při řešení incidentů se svědky a třídním kolektivem
- Kontrolní milníky a měřitelné ukazatele zlepšení chování dospělého i instituce
- Vzorové věcné formulace do dohod a interních pravidel

3. Soukromí dítěte a rozumné zásahy rodičů

- Co tvoří soukromý prostor dítěte doma a ve škole a kdy je zásah přiměřený
- Monitoring a kontrola zařízení dítěte: legitimní cíl, přiměřenost, dokumentace zásahu
- Sdílení informací o dítěti s třetími osobami a rodinou, princip „potřebuje vědět“
- Jak pracovat s rozdílnými rodičovskými postoji k ochraně soukromí
- Ochrana písemností osobní povahy a digitálních deníků dítěte
- Kdy je zásah do soukromí nezbytný pro ochranu zdraví a bezpečí a jak to odůvodnit

- Vzorový protokol zásahu do soukromí s kontrolním seznamem

4. Podoba a projevy dítěte: fotografie, audio-video, veřejná vystoupení

- Co je „podobizna“ a „záznam“ a kdy je k jejich pořízení a užití třeba souhlasu
- Školní akce, sport a volnočas: hromadné snímky vs. cílené portréty, informovaný souhlas
- „Sharenting“ a sociální sítě: nejlepší zájem dítěte jako limit sdílení
- Komerční využití podoby dítěte a střet s jeho důstojností a soukromím
- Licence pro úřední účely a veřejný zájem a jejich hranice
- Jak postupovat při sporu rodičů o zveřejnění obrázků a videí dítěte
- Rychlá obrana proti nezákonnému šíření záznamů a praktické kroky

5. Identita dítěte: jméno, příjmení, pseudonym, digitální identita

- Právní význam jména a příjmení a respekt k identitě dítěte v každodenní praxi
- Pseudonym a jeho používání v umělecké, sportovní či online činnosti dítěte
- Zveřejňování osobních údajů a „odhalování“ identity v on-line prostředí
- Kolize zájmů rodičů a dítěte a role OSPOD při ochraně identity
- Jazyk, kultura a náboženské prvky identity při rozhodování o dítěti
- Vzory neutrálních označení dítěte v dokumentech, pokud je třeba anonymizace
- Postup, když je identita dítěte zneužita k šikaně či vydírání

6. Duševní a tělesná integrita mimo zdravotnictví

- Rozlišení zdravotních a jiných zásahů do těla dítěte (piercing, tetování, kosmetika)
- Posouzení vyspělosti dítěte a jeho kvalifikovaného souhlasu mimo zdravotnický režim
- Vážný odpor dítěte a jak s ním naložit, pokud rodič se zásahem souhlasí
- Zásahy z důvodu bezpečnosti a ochrany zdraví a jejich meze
- Odpovědnost poskytovatele služby za přiměřenost zásahu a poučení
- Kdy je nutná soudní ingerence u sporných zásahů do integrity
- Vzorový zápis souhlasu a odporu dítěte s kontrolními otázkami porozumění

7. Zdravotnictví a osobnostní práva dítěte v kostce

- Kdo a kdy uděluje souhlas se zákrokem, posouzení rozumové a volní vyspělosti
- Neodkladné výkony a dokumentace, když souhlas nelze včas získat
- Omezení osobní svobody, hospitalizace a přiměřenost restriktivních opatření
- Přístup rodičů k dokumentaci dítěte a redakce citlivých informací
- Jak řešit neshodu dítě × zákonný zástupce a kdy žádat soudní ochranu
- Ochrana duševní integrity při citlivých vyšetřeních a rozhovorech
- Šablona poučení dítěte s ověřením porozumění

8. Ochrana dat a bezpečné sdílení informací

- Minimalizace dat a účelové omezení zpracování u dětských případů
- Kdo, co a kdy smí vědět: škola, zdravotníci, OSPOD, sportovní klub
- Anonymizace a pseudonymizace v kopiích pro soud a pro rodiče
- Log přístupů a kontrola sdílení, aby dítě nebylo zbytečně „zviditelňováno“
- Komunikační kanály, které jsou prokazatelné a přitom neinvazivní
- Jak pracovat s žádostmi rodičů o informace v konfliktu
- Šablony informačních sdílení a záznamů

9. Procesní obrana a náhrada újmy

- Rychlé nástroje ochrany: předběžná opatření, výzva k upuštění, zdržovací návrh
- Osobnostní žaloby: negatorní, restituční, satisfakční a jejich kombinace
- Majetková škoda a nemajetková újma, jak je tvrdit a prokazovat
- Kdy dává smysl omluva, naturální satisfakce, dohoda o náhradě a mediace
- Jak psát návrh a odůvodnění bez „obecných frází“ a s mapou důkazů
- Zajištění důkazů u digitálního obsahu a řetězec evidence

- Příprava na odvolání a soudní přezkum

10. Role OSPOD, kolizní opatrovník a spolupráce institucí

- Kdy OSPOD vstupuje do věci jako zástupce dítěte a jak koordinuje role s ostatními
- Kolizní opatrovnictví a vazba na civilní řízení ve věcech dítěte
- Jednotný plán práce s rodinou a milníky pro revizi zásahů
- Škola, zdravotníci, sportovní klub: jasné kontaktní body a odpovědnosti
- Jak předcházet duplicitám a časovým propadům mezi řízeními
- Vzorové věty do vyjádření OSPOD pro soud k osobnostním zásahům
- Peer-review klíčových dokumentů a interní checklist kvality

11. Posmrtná ochrana osobnosti dítěte

- Respekt k přáním dítěte vysloveným za života
- Kdo rozhoduje o pohřbu a jak řešit rodičovské spory
- Ochrana podobizny a projevů osobní povahy dítěte po smrti
- Jak bránit pietu a důstojnost při veřejných vyjádřeních a mediálním zájmu
- Postup obce jako vypravitele pohřbu a komunikace s rodinou
- Vzorový procesní postup při zásahu do posmrtné osobnosti
- Dokumentace a důkazní minimum k posmrtným zásahům

12. Diskuse a závěr